

Svensk författningssamling

Förordning om ändring i förordningen (2014:854) om vidareutbildning i form av ett fjärde tekniskt år och statsbidrag för sådan utbildning

SFS 2023:656

Publicerad
den 15 november 2023

Utfärdad den 9 november 2023

Regeringen föreskriver i fråga om förordningen (2014:854) om vidareutbildning i form av ett fjärde tekniskt år och statsbidrag för sådan utbildning dels att 1 kap. 1 och 2 §§, 2 kap. 2, 4 och 5 §§, 3 kap. 5 §, 4 kap. 1, 3, 4, 6, 8, 13, 14 och 18 §§, 4 a kap. 2 §, 5 kap. 1 §, 7 kap. 7–9, 11, 13, 15–18 och 20 §§, 8 kap. 1–4 §§, 9 kap. 4 §, rubrikerna till 2 och 8 kap. och rubrikerna närmast före 2 kap. 4 § och 4 kap. 4 och 6 §§ ska ha följande lydelse, dels att det ska införas en bilaga av följande lydelse.

1 kap.

1 §¹ Denna förordning innehåller bestämmelser om vidareutbildning i form av ett fjärde tekniskt år i gymnasieskolan. Förordningen innehåller följande kapitel:

- inledande bestämmelser (1 kap.),
- allmänna bestämmelser om planer, ämnen och samverkan (2 kap.),
- lärotider (3 kap.),
- utbildningens innehåll (4 kap.),
- fjärrundervisning (4 a kap.),
- distansundervisning (4 b kap.),
- behörighet, urval och antagning (5 kap.),
- stödåtgärder (6 kap.),
- betyg (7 kap.),
- rätt att läsa ett ämne på nytt (8 kap.),
- utbildning för döva och hörselskadade (9 kap.),
- elever (10 kap.),
- statsbidrag (11 kap.), och
- övriga bestämmelser (12 kap.).

2 §² I förordningen avses med

- *arbetsplatsförlagt lärande*: lärande inom en vidareutbildning som genomförs på en eller flera arbetsplatser utanför skolan,
- *examensarbete*: en uppgift om 100 gymnasiepoäng som eleverna genomför inom ramen för examensmålen för gymnasieingenjörsexamen,
- *fullständig vidareutbildning*: betyg i ämnen och på ett examensarbete i en omfattning om totalt 900 gymnasiepoäng enligt en individuell studieplan,

¹ Senaste lydelse 2020:781.

² Senaste lydelse 2015:1049.

– *garanterad undervisningstid*: den minsta undervisningstid i timmar som eleverna ska erbjudas enligt 17 a kap. 8 § skollagen (2010:800),

– *gemensamma ämnen*: sådana ämnen och nivåer i ämnen som ska ingå i vidareutbildningen,

– *gymnasiepoäng*: ett mått på studieomfattningen av en nivå i ett ämne i vidareutbildningen eller examensarbetet,

– *moderna språk*: språkämnen där elever får undervisning i ett språk som inte är svenska, engelska, ett klassiskt språk eller teckenspråk,

– *modersmålsämne*: ett språkämne som elever får undervisning i inom ramen för modersmålsundervisningen,

– *Nationella rådet för vidareutbildning i form av ett fjärde tekniskt år*: det nationella råd för vidareutbildningen som Statens skolverk ska ansvara för enligt 10 § förordningen (2015:1047) med instruktion för Statens skolverk,

– *nivå i ett ämne*: del av ett ämne, efter vilken det ska sättas betyg enligt 15 kap. 22 § skollagen,

– *utgång*: en benämning av en viss kompetens inom ett teknikområde som en kombination av vissa nivåer i ett eller flera ämnen inom en nationell profil leder till, och

– *yrkesämnen*: yrkesinriktade karaktärsämnen.

2 kap. Allmänna bestämmelser om planer, ämnen och samverkan

2 §³ I 17 a kap. 11 § skollagen (2010:800) anges att det för varje ämne ska finnas en ämnesplan. I paragrafen anges också att flera ämnen får ha en gemensam ämnesplan om det finns särskilda skäl. Ämnesplanen ska ge läraren och eleverna utrymme att själva planera undervisningen.

Av ämnesplanen ska följande framgå:

1. ämnets syfte,
2. den eller de nivåer som ämnet består av,
3. det centrala innehållet för varje nivå,
4. antalet gymnasiepoäng som varje nivå omfattar, och
5. betygskriterierna för ämnet.

Statens skolverk får meddela ytterligare föreskrifter om ämnesplaner för vidareutbildningen. Sådana föreskrifter får innebära att vissa ämnen eller nivåer i ämnen bara får anordnas på vissa utbildningar.

Nya ämnen och nivåer i ämnen

4 § En huvudman eller en annan intressent får ansöka hos Statens skolverk om ett nytt ämne eller en ny nivå i ett befintligt ämne. En ny nivå i ett befintligt ämne ska ge kunskaper i det befintliga ämnet.

5 §⁴ En elevs individuella studieplan ska innehålla uppgifter om

1. vilken nationell profil eleven går på och vilka ämnen och nivåer i dessa ämnen som eleven har valt,
2. om eleven följer en fullständig eller utökad vidareutbildning,
3. vilka nivåer i vilka ämnen som ingår i elevens fullständiga vidareutbildning och, om eleven följer en utökad vidareutbildning, vilka nivåer i vilka ämnen som ligger utanför den fullständiga vidareutbildningen, och
4. om eleven får fjärrundervisning och i så fall i vilken utsträckning.

³ Senaste lydelse 2022:338.

⁴ Senaste lydelse 2020:781.

3 kap.

5 § Huvudmannen beslutar om antalet undervisningstimmar för varje nivå i ett ämne och för examensarbetet samt om hur fördelningen av undervisningstiden över läsåret ska göras.

Huvudmannen ska redovisa hur eleven har fått sin garanterade undervisningstid enligt 17 a kap. 8 § skollagen (2010:800).

4 kap.

1 § En vidareutbildning består av

1. gemensamma ämnen,
2. i förekommande fall för en profil gemensamma ämnen,
3. i förekommande fall för en utgång gemensamma ämnen,
4. valbara ämnen, och
5. examensarbete.

Enligt 17 a kap. 10 § första stycket skollagen (2010:800) omfattar utbildningen 900 gymnasiepoäng, varav 100 gymnasiepoäng avser ett examensarbete.

3 § Statens skolverk får när det gäller vidareutbildningen meddela föreskrifter om

1. poängplanen för utbildningen,
 2. vilka ämnen och vilka nivåer i dessa ämnen som ska ingå i respektive nationell profil och profilernas olika utgångar, om inte något annat följer av andra föreskrifter som regeringen meddelat,
 3. vilka nivåer i vilka ämnen som ska erbjudas som gemensamma ämnen,
 4. vilka nivåer i vilka ämnen som i förekommande fall ska erbjudas som gemensamma ämnen för en nationell profil, och
 5. vilka nivåer i vilka ämnen som får erbjudas som valbara ämnen.
- Ämnena ska rymmas inom vidareutbildningens examensmål.

Innan Skolverket meddelar föreskrifter med stöd av första stycket ska verket höra Nationella rådet för vidareutbildning i form av ett fjärde tekniskt år.

Valbara ämnen

4 § Som valbara ämnen inom en nationell profil ska huvudmannen erbjuda sådana nivåer i ämnen som Statens skolverk har meddelat föreskrifter om enligt 3 § första stycket 5. Huvudmannen beslutar vilka av dessa nivåer som ska erbjudas som valbara ämnen.

Jämförbara, alternativa eller överlappande nivåer i ämnen

6 § En elev får inte som utökad vidareutbildning eller valbart ämne inom vidareutbildningen läsa en nivå i ett ämne som är jämförbar med, alternativ till eller överlappar någon eller några av de nivåer i de ämnen som ingår i den nationella profilen i övrigt.

Statens skolverk får meddela föreskrifter om vilka nivåer i ämnen som är jämförbara eller alternativa eller som överlappar varandra.

8 § Huvudmannen ansvarar för att skaffa platser för det arbetsplatsförlagda lärandet och att lärandet uppfyller de krav som finns för utbildningen.

Rektorn beslutar om hela eller delar av nivåer i ämnen ska förläggas till arbetsplatser och om hur fördelningen över läsåret ska göras.

13 § Modersmålsundervisning får anordnas som

1. valbart ämne,
2. utökad vidareutbildning, eller
3. ersättning för undervisning i andra språkämnen än svenska, svenska som andraspråk och engelska.

14 § Huvudmannen är skyldig att anordna modersmålsundervisning för en elev sammanlagt högst sju läsår under elevens skoltid. Eleven ska dock ges sådan undervisning under längre tid om eleven har särskilt behov av det.

Begränsningen till sju år gäller inte om undervisningen

1. ersätter undervisning i andra språkämnen än svenska, svenska som andraspråk och engelska,
2. anordnas som valbart ämne, eller
3. anordnas med ett nationellt minoritetsspråk eller ett nordiskt språk som modersmål.

18 § En elev får delta frivilligt i utbildning i ett eller flera ämnen på nivåer som ligger utanför elevens fullständiga vidareutbildning, om eleven på ett tillfredsställande sätt kan antas genomföra såväl utbildningen på den ordinarie nationella profilen som den frivilliga utbildningen (utökad vidareutbildning). Beslutet fattas av rektorn.

4 a kap.

2 §⁵ De ämnen som fjärrundervisning får användas i anges i bilagan till denna förordning.

Statens skolverk får meddela föreskrifter om att fjärrundervisning får användas i andra ämnen än de som anges i bilagan till denna förordning och om vilka nivåer i dessa ämnen som fjärrundervisning får användas i.

5 kap.

1 § Enligt 17 a kap. 16 § skollagen (2010:800) krävs gymnasieexamen från teknikprogrammet eller likvärdiga kunskaper för behörighet till vidareutbildning. Statens skolverk får meddela föreskrifter om vilka nivåer i ämnen inom teknikprogrammets inriktningar som det därutöver ska krävas godkända betyg på för behörighet till utbildningen eller vilka likvärdiga meriter som annars därutöver ska krävas för behörighet.

Innan Skolverket meddelar föreskrifter med stöd av första stycket ska verket höra Nationella rådet för vidareutbildning i form av ett fjärde tekniskt år.

7 kap.

7 §⁶ I 15 kap. 24 § skollagen (2010:800) anges att läraren vid betygssättningen ska göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper i förhållande till de betygskriterier som gäller för ämnet och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper. I paragrafen anges också att samtliga kriterier för betyget E ska vara uppfyllda för att eleven ska kunna få ett godkänt betyg.

Betygskriterier ska finnas för betygen A–E.

Kriterierna för betygen A, C och E ska beskriva typiska kunskaper för respektive betyg. Kriterierna för betyget B innebär att elevens kunskaper

⁵ Senaste lydelse 2020:781.

⁶ Senaste lydelse 2022:338.

sammantaget bedöms vara mellan A och C. Kriterierna för betyget D innebär att elevens kunskaper sammantaget bedöms vara mellan C och E.

8 § Beslut om betyg ska dokumenteras i en betygskatalog. Med beslut om betyg avses beslut att

1. sätta betyg i ett ämne efter varje avslutad nivå i ämnet och på examensarbetet eller efter provning, både när det gäller den som är elev och den som inte är det, och

2. inte sätta betyg enligt 15 kap. 27 § skollagen (2010:800).

Beslutet att inte sätta betyg markeras i betygskatalogen med ett horisontellt streck.

Även om ett betyg på en lägre nivå i ett ämne har ersatts av ett betyg på en högre nivå enligt 15 kap. 22 § skollagen ska informationen om betyget på den lägre nivån finnas kvar i betygskatalogen. Det ska också dokumenteras att betyget har ersatts av ett betyg på en högre nivå.

Beslut om betyg ska genast kunna sammanställas för varje enskild elev. Rektorn ansvarar för att betygskatalogen förs.

9 § Rektorn ansvarar för att eleverna informeras om rätten att få ett utdrag ur betygskatalogen. Om en elev övergår till en annan skolenhet eller avbryter studierna, ska eleven få ett utdrag ur betygskatalogen.

När en elev övergår till en annan skolenhet ska läraren lämna skriftlig information till den nya skolenheten om de nivåer i ämnen som eleven har påbörjat men inte slutfört i olika ämnen.

11 § Enligt 17 a kap. 15 § skollagen (2010:800) ska gymnasieingenjörsexamen utfärdas om en elev har gått igenom en fullständig vidareutbildning med godkända betyg. En elev som uppfyller kraven för gymnasieingenjörsexamen ska få ett examensbevis när eleven avslutar utbildningen. För den elev som inte uppfyller kraven för gymnasieingenjörsexamen när eleven avslutar utbildningen ska i stället ett studiebevis utfärdas.

13 § Om en elev till följd av 18 eller 19 § eller 8 kap. har två betyg på samma nivå i ett ämne ska det högsta av dessa betyg tas med i examens- eller studiebeviset. Detsamma gäller om en elev har två betyg på jämförbara, alternativa eller överlappande nivåer i samma ämne eller i olika ämnen.

15 §⁷ Av examensbeviset för den som är elev i vidareutbildningen ska det framgå

1. vilken nationell profil som examensbeviset avser,
2. vad det godkända examensarbetet har innehållit,
3. om eleven har slutfört en fullständig eller utökad vidareutbildning, och
4. att gymnasieingenjörsexamen motsvarar nivå 5 i den nationella referensramen för kvalifikationer för livslångt lärande enligt förordningen (2015:545) om referensram för kvalifikationer för livslångt lärande.

Av examensbeviset ska det också framgå vilka ämnen som beviset avser. För varje ämne ska det framgå

1. alla betyg som eleven har fått utom de som har ersatts av ett annat betyg,
2. vilka nivåer i ämnet betyget omfattar,
3. hur många gymnasiepoäng betyget omfattar, och

⁷ Senaste lydelse 2023:273.

4. i förekommande fall vilka nivåer i ämnet som ligger utanför den fullständiga vidareutbildningen.

Av examensbeviset för den som inte är elev i vidareutbildningen ska det dessutom framgå

1. att beviset avser en person som inte är elev i vidareutbildningen, och
2. i förekommande fall på vilka nivåer personen har genomfört provning inom vidareutbildningen när personen inte var elev där.

16 § För den elev som inte uppfyllt kraven för gymnasieingenjörsexamen ska ett studiebevis utfärdas. Av studiebeviset ska det framgå

1. vilken nationell profil som studiebeviset avser,
2. om eleven har genomfört ett godkänt examensarbete och vad det har innehållit, och
3. om eleven har slutfört en fullständig eller utökad vidareutbildning.

Av studiebeviset ska det också framgå vilka ämnen som beviset avser. För varje ämne ska det framgå

1. alla betyg som eleven har fått utom de som har ersatts av ett annat betyg,
2. vilka nivåer i ämnet betyget omfattar,
3. hur många gymnasiepoäng betyget omfattar, och
4. i förekommande fall vilka nivåer i ämnet som ligger utanför elevens fullständiga vidareutbildning.

Enligt 15 kap. 27 § skollagen (2010:800) ska betyg inte sättas om det saknas underlag för bedömning av en elevs kunskaper på grund av elevens frånvaro. Om betyg, med stöd av denna bestämmelse, inte har satts på en nivå i ett ämne och denna nivå inte heller omfattas av ett godkänt betyg på en högre nivå ska det i studiebeviset anges

1. efter vilken nivå som betyg inte har satts, och
2. hur många gymnasiepoäng beslutet att inte sätta betyg gäller.

17 § En elev i vidareutbildningen har rätt att genomgå provning vid den egna skolenheten i alla ämnen som ingår i elevens individuella studieplan på de nivåer som ingår i studieplanen. Eleven får dock inte genomgå provning på en viss nivå i ett ämne om eleven tidigare har fått minst betyget E på den nivån.

En elev i vidareutbildningen har också rätt att genomgå provning vid den egna skolenheten i det examensarbete som ingår i elevens individuella studieplan. Detta gäller dock inte om eleven tidigare har fått betyget E på examensarbetet.

18 § Den som inte är elev i vidareutbildningen men som vill ha betyg därifrån har rätt att genomgå provning i alla ämnen på de nivåer som får finnas i en vidareutbildning utom de ämnen som bara får anordnas på vissa utbildningar. Rätten gäller också examensarbetet.

Provning får göras endast vid en skolenhet som anordnar utbildning i det aktuella ämnet på den nivå som provningen gäller eller, när det gäller examensarbetet, utbildning inom det kunskapsområde som examensarbetet avser.

20 § Rektorn får ge en elev som inte har följt undervisningen på en nivå i ett ämne betyget E i ämnet på den aktuella nivån utan att eleven genomgår provning, om

1. det av betyg, intyg eller liknande framgår att eleven genom studier i utlandet eller på annat sätt förvärvat sådana kunskaper som behövs för betyget E i ämnet på den aktuella nivån, och
2. utbildning i ämnet på den aktuella nivån anordnas vid skolenheten.

8 kap. Rätt att läsa ett ämne på nytt

1 § En elev som har fått betyg i ett ämne som ingår i vidareutbildningen innan eleven påbörjat vidareutbildningen har rätt att på nytt läsa de nivåer i ämnet som omfattas av elevens betyg.

2 § Om en elev inte har fått ett godkänt betyg i ett ämne på en viss nivå, har eleven rätt att läsa den aktuella nivån på nytt en gång. Har eleven slutfört samma nivå i ett ämne två gånger och inte fått ett godkänt betyg får eleven läsa nivån på nytt ytterligare en gång, om det finns särskilda skäl.

En elev som inte har fått betyget E på examensarbetet har rätt att göra om arbetet en gång.

Om en elev har fått betyget F i en stor andel av ämnena under läsåret får eleven, om det finns särskilda skäl, på nytt läsa också sådana nivåer i ämnen som eleven fått ett godkänt betyg i under läsåret.

3 § En elev som har bytt nationell profil får, om det finns särskilda skäl, på nytt läsa sådana nivåer i ämnen som eleven tidigare fått ett godkänt betyg på.

4 § En elev som läser en nivå i ett ämne på nytt har rätt att få ett nytt betyg i ämnet.

9 kap.

4 § Utbildning i teckenspråk får anordnas för hörselskadade elever, om de har behov av det och vill delta i utbildningen.

1. Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2024.

2. Förordningen tillämpas första gången i fråga om vidareutbildning som påbörjas efter den 30 juni 2025.

3. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för vidareutbildning som har påbörjats före den 1 juli 2025.

4. Vidareutbildning som har påbörjats före den 1 juli 2025 ska dock efter den 30 juni 2030 fullföljas enligt de bestämmelser som gäller för vidareutbildning som har påbörjats efter den 30 juni 2025.

5. Den som påbörjat vidareutbildning före den 1 juli 2025 får senast den 30 juni 2030 genomgå provning enligt bestämmelserna i 7 kap. 17 och 18 §§ i den äldre lydelsen. Den som inte är elev inom vidareutbildningen får då genomgå provning i en kurs bara vid en skolenhet som anordnar utbildning i ett ämne på en nivå som motsvarar den kurs som provningen gäller.

6. En gymnasieingenjörsexamen enligt 7 kap. 11 § som utfärdas efter den 30 juni 2025 och som utöver betyg i ämnen även innehåller betyg som satts på kurser enligt de ämnesplaner som gäller utbildning som påbörjats före utgången av juni 2025 får inte innehålla nivåer och kurser som motsvarar varandra. Statens skolverk får meddela ytterligare föreskrifter om innehållet i en sådan examen.

7. Ett examensbevis enligt 7 kap. 15 § och ett studiebevis enligt 7 kap. 16 § som utfärdas efter den 30 juni 2025 får innehålla betyg på kurser enligt de ämnesplaner som gäller utbildning som påbörjats före utgången av juni

2025. Ett examensbevis eller studiebevis får dock inte innehålla betyg på kurser och nivåer i ämnen som motsvarar varandra. Statens skolverk får meddela ytterligare föreskrifter om utformningen av examensbevis och studiebevis som innehåller betyg både på kurser och i ämnen.

8. Statens skolverk får meddela föreskrifter om i vilka fall kurser enligt de ämnesplaner som gäller före den 1 juli 2025 motsvaras av nivåer i ämnen enligt ämnesplaner som gäller för utbildning som påbörjas efter den 30 juni 2025.

9. En elev som påbörjar sin vidareutbildning efter den 30 juni 2025 och som har fått betyg på en kurs i ett visst ämne som ingår i vidareutbildningen innan eleven påbörjade vidareutbildningen har rätt att läsa motsvarande nivå i motsvarande ämne.

10. En elev som påbörjat sin vidareutbildning före den 1 juli 2025 men som efter den 30 juni 2025 påbörjat en ny vidareutbildning har rätt att en gång läsa en viss nivå i ett ämne som motsvarar en kurs som eleven redan har läst. Detta gäller dock endast om eleven inte har fått ett godkänt betyg på kursen. Har eleven slutfört en kurs i ett ämne två gånger och inte fått ett godkänt betyg får eleven läsa motsvarande nivå i motsvarande ämne en gång, om det finns särskilda skäl.

11. En elev som har påbörjat sin vidareutbildning före den 1 juli 2025 men som har bytt nationell profil eller av andra skäl har påbörjat en ny vidareutbildning efter den 30 juni 2025 får om det finns särskilda skäl läsa ämnen på nivåer som motsvarar kurser som eleven tidigare fått ett godkänt betyg på.

12. En elev som i enlighet med punkt 9 – 11 läser ett ämne på en nivå som motsvarar en kurs som eleven tidigare har fått betyg på har rätt att få ett betyg i ämnet på den aktuella nivån.

13. Om en elev har fått ett betyg på en kurs och ett betyg i ett ämne på en nivå som motsvarar kursen ska det högsta av dessa betyg tas med i examens- eller studiebeviset.

14. För en elev som har påbörjat sin vidareutbildning före den 1 juli 2025 och som sedan har påbörjat en ny vidareutbildning efter den 30 juni 2025 får en individuell studieplan utöver de uppgifter om anges i 2 kap. 5 § även innehålla uppgifter om de kurser som ingår i elevens utbildning.

På regeringens vägnar

LOTTA EDHOLM

Eva Lenberg
(Utbildningsdepartementet)

Ämnen som fjärrundervisning får användas i

biologi
bioteknik
engelska
entreprenörskap och företagande
filosofi
fysik
fysik – fördjupning
företagsekonomi
geografi
klassisk grekiska
historia
internationell ekonomi
internationella relationer
journalistiskt skrivande
juridik
kemi
kreativt skrivande
latin
litteratur
marknadsföring
matematik – fortsättning
matematik – fördjupning
matematik – specialisering B
matematik – specialisering C
moderna språk
modersmålsämnen
naturkunskap
psykologi
psykologi – fördjupning
redovisning
religionskunskap
retorik
samhällskunskap
svenska
svenska som andraspråk
svenskt teckenspråk
svenskt teckenspråk för hörande – fortsättning
svenskt teckenspråk för hörande – fördjupning
svenskt teckenspråk för hörande – grund
svenskt teckenspråk för hörande – nybörjare
teknik
teknik – specialisering
tillämpad psykologi